

Taxa postala
plătita în num
No. 244716/929

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. —
Hirdetések díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvaniai és
banati zsidóság egyetlen napilap-
ja. Cikkeink utányomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

**Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő, Admi-
nistrátor delegat și girant responsa-
bil-Felelős igazgató: Schwartz Endre,
Proprietar—Tulajdonos: Fraternitas
S.A.R. de Editură. Registrul publica-
țiunilor periodică No. 43. Dos. 838.
1938. Tribunalul Cluj, Secția III.**

Csütörtök, március 23.
1939—5699. Niszan 3.
XXII. évfolyam, 68. szám.

Hitler a német csapatok élén ma bevonul a Memel-vidékre

Ribbentropp felszólítására határozta el a litván kormány a Memel-vidék átadását.
Ostromállapot Litvániában

Csütörtökig létrejön a megegyezés a nyugati és a keleti hatalmak között

LONDON, március 22. Hír szerint több európai kormány eljuttatta válaszáat az angol kormányhoz, amely szerint hajlandó részt venni a Németország terjeszkedése ellen irányuló szövetségben.

Egyedül Lengyelország volt az, aki válaszában kijelentette, hogy hajlandó ugyan csatlakozni a szövetséghez, de kérte, hogy a Németországhoz intézendő jegyzék hangját mérsékeljék.

Franciaország, Szovjetország, Törökország és az angol dominiumok minden fenntartás nélkül elfogadták a jegyzékhez való csatlakozást.

LONDON, március 22. Tiljea, Románia londoni nagykövete, Bucarestbe utazott, hogy az elmúlt napok eseményeiről személyesen tegyen jelentést öfelségének.

A Memel-vidék újra Németorszáé

Berlin, március 22. Szerdán reggel kiadott hivatalos közlés szerint Litvánia elhatározta a Memel-vidék Németországnak való visszaadását. A közlemény, amelyben a litván kormány bejelenti a német követelések teljesítését, közli azt is, hogy szerdán litván küldöttség utazott Berlinbe, hogy a Memel visszaadásával kapcsolatos kérdéseket megbeszélje.

Az előzményekről alábbi tudósításunk számol be:

Ribbentropp „barátságos” felszólítása

A litván kormány hétfőn éjjel hivatalos közleményt adott ki a sajtó számára a minisztertanács üléséről, amely délután 2 óráig tartott. A minisztertanácson Urbsys külügyminiszter beszámolt Ribbentropp német külügyminiszterrel folytatott tárgyalásáról. Közölte, hogy Ribbentropp a Memel-vidéknek a német birodalomhoz való visszaadását kérte és rámutatott arra, hogy amennyiben ez békés úton történne meg, úgy Németország messzemelő mértékben figyelembe venné azokat az érdekeket, amelyek Litvániát a Klaipėda kikötőjéhez fűzik. Ribbentropp Németország követelését a népek önrendelkezési jogára támasztotta, hangsúlyozva, hogy a Memel-vidéki németesség több ízben világosan kifejezte a Birodalomhoz való visszatérésére irányuló akaratát. A kérdés spontán és barátságos úton való rendezése kedvezően hatna ki a két ország viszonyára. A Klaipėdából kapott értesülések szerint — mondtatta Ribbentropp — a kérdésnek a német birodalom által javasolt módon való megoldása sürős, bármely sürülés, vagy zavargás elkerülése érdekében.

Urbsys külügyminiszter expozéja után a minisztertanács hosszasan megvitatta a helyzetet.

Litván körökben hangsúlyozták, hogy a német követelések igen fájdalmasak és a litván kormány súlyos felelősségteljes helyzet előtt áll. A litván kormány mindenesetre az ország szükségességeivel és a valóságokkal szembe kell néznie.

Berlin tagadja, hogy ultimátumot adott volna a litván kormánynak

Berlin, március 22. (Rador). Mint ismeretes, Ribbentropp külügyminiszter hétfőn kihallgatáson fogadta Urbsyst, Litvánia külügyminiszterét, aki Rómából visszatérően kapcsolatosan a leghatározottabban megcáfolják azt a hírt, mintha a német kormány ultimátumot küldött volna a litván kormányhoz a Memel-vidék helyzetének rendezésével kapcsolatban.

Neumann bejelenti a Memel-vidék elszakadását

A német távirati iroda jelenti: Az egész birodalom területén, de különösen Kelet-Poroszországban Memel visszaadásának híre általános örömet keltett. A keletporoszországi városok köz- és magánépületeire felvonták a nagy német lobogót.

A német távirati iroda azt állítja, hogy a litván közvéleményben nem keltett különösebb meglepetést a Memel lecsatolása.

A litván parlament szerdán este hét óra körül ülést tartott. Dr. Neumann, a memel-vidéki németek vezére, proklamációt olvasott fel, amelyben bejelenti Memelnek Litvániától való elszakadását.

Memelből menekülnek a zsidók

Berlin, március 22. A Deutsche Allgemeine Zeitung klaipepai jelentése szerint a zsidók tömegesen hagyják el a Memel-vidéket és Litvániába menekülnek. A klaipepai állomáson ma jelentős hadianyagot vagoniroztak be, amelyet az ország belsejébe szállítottak.

Lettország semleges akar maradni

Riga, március 22. A lett kormány keddről szerdára virradó éjszaka Ulmanisz miniszterelnök elnöke alatt újabb minisztertanácsot tartott. Muters külügyminiszter beszámolt a közép-európai eseményekről s ezeknek a nemzetközi helyzetre való visszahatásáról. A minisztertanács egyöntetűen arra a konklúzióra jutott, hogy a nemzetközi helyzet újabb feszültségében Lettország semleges

Csütörtökön közli Chamberlain a nyugati és keleti hatalmak megállapodását

London, március 22. Chamberlain csütörtökön az alsóházban beszédet fog tartani, amelynek során ismertetni fogja azt a megállapodást, amely Anglia, Franciaország, a szovjet és bizonyos délkeleti államok között az utolsó események kapcsán létrejött.

Egyelőre még megerősítésre szoruló párizsi híradás szerint a szovjetek részéről javasolt nemzetközi konferenciára nem kerül sor. A francia sajtó részletesen kommentálja az eseményeket. Az Excelsior úgy véli, hogy egy ilyen nemzetközi konferencia nemhogy segítene, hanem a Róma—Berlin tengely megerősítését eredményezné.

A Petit Parisien úgy értesül, hogy Franciaország és Anglia hivatalai közös nyilatkozatot dolgoztak ki. A Matin már azt is tudni véli, hogy a nyilatkozat nyilvánosságra hozatalára a közeljövőben sor kerül.

A Jour című szélső jobboldali lap kétkedve fogadja az angol-francia-szovjet szövetség híreit, amelyet szerinte a francia baloldal ujjongó örömmel fogadott. Nem lehet tudni, — írja a lap, — hogy Halifax milyen sugalmazásra vezette be a szovjet követet ismét a diplomáciai szalonokba. A lap azonnal fejezi be cikkét, hogy letűnt régi fantomokat kergetnek azok, akik azt hiszik, hogy egy francia-angol-szovjet szövetség létrejöhet.

Nehézségek Varsó körül

London, március 22. Az angol kormány jövődőlő szándékairól kiszivárgott hírek szerint most már határozottan megállapítható, hogy hat-, illetve nyolchatalmi értekezletre egyelőre nem fog sor kerülni. Az angol kormány arra törekszik, hogy a közvetlenül

pozíciója és függetlenségi politikája a legjobban megfelel a lett állam és nép érdekeinek.

Hitler Memelben fog válaszolni a külföldi kritikákra

Berlin, március 22. Az Havas távirati iroda jelenti: A német lapok külön kiadásban adták hírel a Memel-vidéknek Németországhoz való visszacsatolását. A „12. Uhrblatt” rámutat arra, hogy Litvánia a két ország között létrejött szabad megegyezéssel juttatta vissza ezt a területet. Ugyancsak az Havas jelenti, hogy német politikai körök úgy vélik, miszerint Memel visszacsatolása ellen egyetlen ország sem tiltakozhat, annál is inkább, mert a litván kormány szabad akaratából történt. Valószínű, hogy Hitler a német csapatokkal együtt érkezik a Memel-vidékre, ahol nagy beszéd keretében fog válaszolni az utóbbi napok eseményei fölött gyakorolt külföldi bírálatokra.

Berlin, március 22. A litván vármhatóságok és a határőrök kivonultak Memelből. Valószínű, hogy a német csapatok még a mai nap folyamán bevonulnak a Memel-vidékre.

Londonban nyugodtan fogadták Memel visszacsatolását

Kaunas, március 22. Litvánia egész területén kihirdették az ostromállapotot. A minisztertanács reggel öta szakadatlanul ülészik.

Az angol lapok általában nyugodtan fogadták Memel visszacsatolásának híreit. Rámutatnak arra, hogy ez a terület eredetileg Németországhoz tartozott, másrészt pedig, hogy a beavatkozás a litván kormány hozzájárulásával történik.

érdekelt négyhatalom: Anglia, Franciaország és Lengyelország egységes cselekvésre kötelezze magát. A négy nagyhatalom sürögősen tárgyalásokat kezd a követendő módszereket illetően, ha Németország újabb politikai támadást kezdene valamilyen irányban. Kiszivárgott hírek szerint a politikai támadás fogalmát még nem állapították meg pontosan. A Memel-vidék visszacsatolása Németországhoz nem volna politikai támadás. Diplomáciai körökben úgy tartják, hogy a négy nagyhatalom egyezsége nehézségekbe utközik, mert Varsónak egyelőre nincs szándékában semmiféle megállapodást aláírni.

Hudson Varsóból Moszkvába utazott

Varsó, március 22. Hudson angol kereskedelmi alminiszter ma elhagyta Varsót és Moszkvába utazott.

Eden beszéde a kis népek védelméről

London, március 22. (Rador). Eden, volt angol külügyminiszter kedden este választókerületében nagyszabású beszédet mondott a legutóbbi közép-európai eseményekkel kapcsolatban. A volt külügyminiszter kijelentette, hogy az összes népeknek egyesülniök kell, ha azt akarják, hogy ne semmissüljenek meg egymás után, a maguk részéről nem provokált konfliktusok esetében, nem várt támadások során. Az összes nemzeteknek csatlakozniök kell Angliához és minden egyes kormánynak nyíltan színt kell vallania, hogy piros-fehér, vagy fekete politikát folytat-e

(Folytatása a nyolcadik oldalon.)

VILAG TUKRA

Intimitások Schachtról

A sok hivatalos és félhivatalos tömjénezés után, amiben néhány jól dotált háziográfus a ludas, akadt végre szemfüles és szakértő emigráns író, aki alaposan szemügyre vette a német jegybank volt elnökét, pénzügyi rendszerének kitervelőjét, Schachtot, nem-kevésbé alaposan megvizsgálta a viselt dolgait és könyvet kanyarított róla.

Neve: Norbert Mühlen. Könyvének hosszu és kettős címe van: Der Zauberer — az egyik. A másik: Leben und Anleihen des Dr. Hjalmar Horace Greley Schacht. A zürichi Europa adta ki. Sok szenzációs részlet fed fel Schachtról.

Nagyapja még dán állami szolgálatban állott. Kórosvos volt. Az ilyesmi nemzetárulásnak számított a jó német hazafiak szemében. Amikor Schleswig-Holstein — 1864-ben történt — német kézre került, Schacht nagyapjának tíz gyermeke közül 8 kivándorol. Közülük van Schacht apjai is, William Schacht, aki Amerikába vitorlázik, hogy ne legyen kénytelen a német állampolgárságot felvenni és a német katonaságban a borjut hordani. Csak 1876-ban tér haza, amikor már megszerezte az amerikai állampolgárságot. Itt, a német-dán határon felkő Tingleffben születik fia, a későbbi jegybankelnök. Hjalmarknak keresztelt, vagyis dán ősei nevére. De még két nevet ad neki: Horace Greyley. Itt hívták az északamerikai köztársaság demokrata párti elnökjelöltjét, aki iránt William Schacht nagy tisztelettel viseltetett.

William Schacht sok mindent megpróbált, sok hányatásos eset keresztül életében. Amerikában irnokoskodott, később, amikor hazakerült, tanítoskodott, egy darabig pedig újságíró volt egy obskurus kis lapnál, amely a szélső liberálisizmus szolgálatában állott. Mühlen Bismarck mondatát olvassa fejére: Az újságírók pályátvesztett emberek. Végre szappangyárosnak csap fel és belebukik. Ez a csőd a kis Hjalmar legmaradandóbb élménye. Letört apja egy hamburgi nagykereskedésben vállalt irodai alkalmazást, amelyből azonban nem futja a megélhetésre. Feleségével együtt házimunkát kénytelen vállalni különböző gyárak számára.

Hjalmar előkelő gimnáziumban nevelkedik. A felvételi vizsgán különös kalamitás éri. Az egyetlen nebuló, aki elvét a osztályban a számtanfadaratot. Furcsa kezdet olvasvalaki számára, akiből később a számvetés nagymestere válik. Az iskolában nem tűnt fel. Tucaatalak. Az egyetlen nemzetgazdaságot és germanisztikát hallgat. Szíve a költészet felé vonzza. Verseket, színházi kritikákat ír, sőt egy operett-librettót is elkövet. A doktor cím megszerzése után újságírónak csap fel. Beáll volentórnak a berlini Kleine Zeitunghoz. Rossz hírű újság: pletykaterjesztés, botrányok felfuvasa a kenyere. Dr Goebbels a nemzetlő idegen és mocskos szennyilapnak minősíti, amikor 1934-ben betiltja. Schacht 3 hónap után rásbred, hogy ez az újság, egyáltalán az újságírás nem megfelelő ugródeszka. Atnyergel a bankszakmára. Eleinte itt is újságírói munkát végez voltaképpen. A német exportipar pénzügyéhez szegődik, a propagandasztályt vezeti. Feladata: ellensúlyozni a nagybirtok, a nehézipar vámagítációját. Később, 1903-ban a Dresdener Bank gazdasági archivumának és sajtóosztályának vezetője. Noic évi szolgálat után helyettes igazgatói címet kap.

Kitör a háború. Schacht megusza a katonaságot. A belgiumi német kormányzóság mellé osztják be: pénzügyi tanácsos. A német jegybank igazgatósága 1923 december 17-én egy átiratában, melyet a Reichsrat egyik bizottságához intéz, leszögezi, hogy Schacht az állam kárára és a Dresdener Bank javára devizasibólásokban találtatott vétkeinek. A Generalgouvernement elbocsátja, sőt a Dresdener Bank is elcsapja. Nyilvánvalóan meg akarja tagadni a közösséget a póruljárt „igazgatóval”. Schacht a Nationalbank für Deutschland-nál helyezkedik el 1916-ban és az igazgatói karosszékben szenved végig a világháborút. Ez a Nationalbank nem egészen tiszta, egyáltalán nem írja magánintézet, a kisebb kaliberű, az erősen másodrangu bankok egyike. Nagy bank akkor lesz belőle, amikor a német infláció és a német börze Napoleonja, Jakob Goldschmidt veszi át. Hjalmar Schacht teljesen eltöppül, egészen elvesz a szenális Goldschmidt mellett. Ha néha bele próbál kontarkodni a Goldschmidt terveibe, olyan csunyan kikap, hogy visszhangzik bele az egész intézet. Hallgat tehát és a Goldschmidt által irányított hajón sze-

„Romániát védelemre intik az események“

Hivatalos jelentés a kormány katonai intézkedéseiről. Mit ír a kormány lapja

BUCURESTI, március 22. A bukaresti rádió kedden este háromnegyed 10 órakor a miniszterelnökség hivatalos közleményét sugározta szét. A közlemény célja az volt, hogy megnyugtassa a különböző hírek nyomán felzúgott kedélyeket és tájékoztassa a belföldi közleleményt a kormány által az utóbbi időben fogantatosított intézkedések értelméről. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek az általános mozgósítás elrendeléséről szóltak, megállapította a közlemény, hogy a kormány elrendelte néhány tartalékos korosztály hadgyakorlatra való behívását. Ez az intézkedés természetesen az adott körülmények között, de a közleleménynek semmilyen oka sincs arra, hogy nyugtalanul nézzen a közeljövő eseményei elébe.

A közlemény elmondja egyébként, hogy a minapi Koronatanács határozatainak megjelölésén történt meg néhány korosztály behívása, az ezredék létszámának kiegészítése céljából. A határok megerősítésére nem tett újabb intézkedéseket a kormány. A behívottak a határtól jelentős távolságra kiképző gyakorlatokat fognak végezni. Románia politikája változatlanul a béke politikája, az ország semmilyen agresszív szándékot nem táplál senkivel szemben. Az ország határainak sérthetlensége biztosítva van. A fogantatosított intézkedéseket nyomában hatálytalanítják, míhelyest néhány szomszédos állam, amelyek katonai intézkedéseket tettek, ugyancsak visszavonják ezeket az intézkedéseket.

A közleményt a Rador távirati iroda közlése nyomán az összes fővárosi lapok közlik. Valamennyien nyomtatékosan nyugodalomra intik az ország lakosságát és rámutatnak arra, hogy Románia változatlanul a béke és egyensúly tényezője kíván maradni Európának ebben a részében.

„Biztos őrség“

A Romania, a kormány hivatalos lapja, „Biztos őrség“ címmel vezércikket közöl Petrescu Cezar tollából, amely többek között az alábbiakat írja:

Néhány tartalékos korosztály fegyverbe hívása megtörtént, elővigyázati intézkedésként a védelmi osztagok megerősítésére. Ezek gyakorlatot folytatnak a határok mögött, felbecsülhető távolságban. Így Románia egyidejűleg bizonyítja azt is, hogy a legutolsó óráig is békés szándékai vannak, amelyekből hiányzik minden támadó jelleg. Bizonyítja a megegyezéseknek és szerződéseknél tiszteletben tartását, amelyekben Európa sokáig és feltétlenül hitt.

Ugy látszik, hogy nem minden szomszédos állam vette ezt hasonlóképpen ilyen természetűnek. Katonai intézkedések történtek. Lehet, hogy

ezek a mozgósítások és csapatmozdulatok csak megfélemlítő gondolatot szolgáltattak, de lehet, hogy határozott támadó jellegük volt. Minket azonban védelemre intettek.

Lehet, hogy az fog következni, hogy a szomszédok kölcsönös lojalitással a legközelebbi időben belül hazaküldik tartalékosait, állandó csapatokat pedig építő és nem romboló munkára fogják felhasználni: mi-

re mindnyájunknak szüksége van most, tavasz kezdetén, amikor a föld barázdái a jövő termés magvait várják. Lehet, hogy a riadalom még egyszer elmúlik és az emberiség megmenekül a várontástól.

Ha azonban az események mérlegében a kard nehezebbnek bizonyulna és kénytelenek lennénk végső esetben, — amelyet mi nem akartunk — a jogos övédelem álláspontjára lépni, tudni fogunk szembenézni hasonló véres sorsal úgy, ahogy szembenéztünk vele évszázadokon át őseink, akik sirjaikkal hintették teli országunk összes határait.

Ezt tesszük annyival is inkább, mert az őseinkre való emlékezés örökségében általános erősségünk van.

Cezar Petrescu vezércikkét azzal fejezte be, hogy emlékeztet arra a békés szellemre, amely a román népet mindig vezette és miután felemelíti a legutóbbi gyulafehérvári gyűlés nagyságát, ahol a két állam egyház fejei a néppel egy gondolatban és érzésben testvériesültek, a következő szavakkal fejezi be cikkét: Van-e még más bizonyítékra is szükség? Mi nem kívánjuk, de jó, ha tudják, hogy mi nem hagyjuk magunkat eltávolítani. Ezt készek vagyunk bizonyítani bármikor, bárhol, bárkinek.

MINDENKINEK FONTOS TUDNIVALÓ!

Pénteken indul a ROYAL stágermozgóban az év legkiemelkedőbb filmeseménye!

JEANETTE MAC DONALD

és

NELSON EDDY

első, modern milióban lejátszódó természetes színészű TECHNICOLOR operettje:

TAVASZI SZERENAD.

Ma visszavonhatatlanul utoljára csak 5.20, 7.20 és 9.30-kor NAGY KERINGŐ.

A ruszin köztársaság végnapjai

Mit mesélnek a ruszinszói menekültek

Sighet, március 22. (Az Uj Kelet tud.) A kárpátukrán dráma történelmi eseményeinek sodrába belekerült kisváros kezd visszanyerni megszokott képét. A menekült gyermekekkel, asszonyokkal és minden rangfokozatu katonákkal zsúfolt csehszlovák teherautók, a nagy autóciszternák és modern cseh társasgépkocsik, motorkerékpárok és kis katonai gépkocsik már nem dübörögnek végig a rosszul kövezett szigeti utcákon.

A kárpátukrajnai menekültek legnagyobb részét ugyanis már az ország belsejébe szállították el, hogy ne az exponált határon kelljen bevárják hazaszállítástukat.

Megkezdődik a menekültek özönlése

Szerdáról csütörtökre virradó éjjel kezdtek özönlenni Szigetre a tiszavirág életű kárpátukrán köztársaságban rekedt csehszlovák köztisztviselők, rendfenntartó közegek és a katonaság, tisztjeivel az élén. A legtöbbben magukkal hozták családjaikat és mindazt, amit az egykori jólétükből sikerült egy néhány bőröndbe zsúfolva kimenteni a Szics-gárdisták fegyvertüzén keresztül. Szerda éjszakától péntek hajnalig tartott a menekültek érkezése a máramarosi határpontokra. Az utolsó napon az ukránok érkeztek, kormányuk tagjaival az élén.

A szigeti polgárság a menekültekért

Siget lakossága felekezetre való tekintet nélkül, egyöntetűen a legpéldásabb magaviseletet tanúsította a menekültekkel szemben. Akadtak családok, amelyek tíz-husz emigránst is befogadtak lakásukba. A többieket pedig az egykori Korona kávéház helyiségeiben, a zsidó hitközség iskola termeiben, valamint a cionista ifjúsági csoportok otthonaiban helyezték el, amelyeket a vezetők az első pillanatban önként ajánlottak fel. Ugyanakkor gondoskodtak a menekültek étellezéséről is.

A Vöröskeresztbe és a Román Nőegyletbe tömörült hölgyek önfeláldozó tevékenységet fejtettek ki. Ugyiszólván pillanatok alatt előteremtették a szükségeseket, hogy a menekültek semmiben sem szenvedjenek hiányt. Az egyedüli, amit nem tudtak nyújtani számukra: a vigasz balszámát... Péntek reggelre aztán újabb rendelkezés

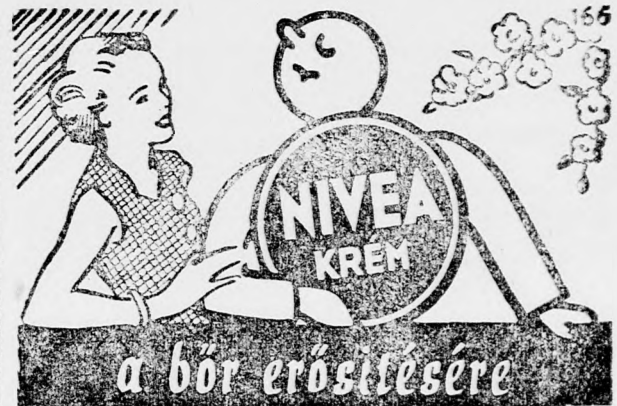
érkezett és ennek megfelelően a menekülteknek jelentkezniük kellett, hogy megfelelő rostálás után további sorsukról intézkedés történjék. Pénteken, szombaton és vasárnap egész napon át tartott a menekültek továbbszállítása. A szigeti lakosság a gyülekezési helyre hordta össze az élelmet a hidegben vacogó szerencsétlenek ezreinek.

A menekültek borzalmas képet rajzoltak a drámai menekülés előzményeiről:

Ahogy a dráma megkezdődött

— Az elmúlt kedden véres uccai harcokra ébredt Huszt lakossága — mesélték a menekültek. Ejjel két órakor a Szics-gárdisták — a szlovák Hlinka gárdák mintájára megszervezett ukrán szeparatisták — meglepetésszerűen megtámadták a cseh csendőrséget és le akarták őket fegyverezni. Véres tüzharc keletkezett. Kivonult a cseh helyőrség is és megtámadta a Szicsnek a Volosin-téren lévő laktányát, amelyet aknavetőkkel és kézigránátokkal kezdték bombázni. A Szicsnek egyrésze a Korona kávéházban barrikádozta el magát és innen lövöldözött a csehekre.

— A kora délelőtti órákban Prhalá tábornok utasítást adott a katonaságnak, hogy ne használják tovább az aknavetőket és a kézigránátokat, ehelyett könnyfakasztó gázzal kényserítsék megadásra a Szicsket. A katonaság megkerülte a Korona épületét, ahova tüzoltó rétrakkal kusztak fel, majd a padlásra jutva megfúrták azt és egy csövön keresztül könnyfakasztó gázt eresztettek a Szicscsekre, akik félóra alatt megadták magukat. Megkezdődött ezeknek a lefegyverzése és az elfogottakat gumibotokkal félholtra verték a csehek. E harcok kedde délelre értek véget, amikor mintegy ötven halott és rengeteg sebesült maradt a harcok színterén, köztük Petro

Lissuk egy 21 éves amerikai filmriporter, aki édesapjával együtt a harcokat filmezte.

Kárpátukrajna elszakadása

Kedd délben a rádióból tudták meg Huszton, hogy Szlovákia kihirdette a Csehszlovakiától való elszakadását. Az ukrán kormány kijelentette, hogy miután a csehszlovák köztársaság már nem létezik, Kárpátukrajnának sincsen más választása, mint az önállóság. A kormány erre reguláris hadseregnek ismerte el a Szicscsgárdákat és elrendelte ezeknek felfegyverzését.

Volosin miniszterelnök kedden délután számos rendeletet bocsátott ki és elrendelte az általános mozgósítást is a hivatalos Szicscsgárdák keretein belül. A cseh katonaság nagyrésze önként átadta a fegyvereket és néhány fegyveres csendőr védelme alatt a nagy katonai gépkocsikon megkezdtek a menekülést Szlovákia felé. Utközben még véres harcok dultak a fegyvelmetlenül hátulról támadó szicscek és menekülő csehek között. A Huszton maradt cseh katonák felgyújtották a katonai barakkokat és a hadifelszerelés egy jelentős része megsemmisült a lángokban. Huszt uccái siralmas képet nyújtottak.

Szerdán délben összeült első ízben az ukrán képviselőház, amely ugyancsak a teljes önállóság mellett döntött. Volosin bejelentette, hogy egy nagyhatalom katonai segítséget nyújt a szicsceknek a magyarok előrenyomulásának megakadályozására. Ekkor már Szlovákia irányába nem menekülhettek a csehek, mert ebből az irányból már nyomultak előre a magyarok. Így különvonatokon és katonai tehergépkocsikon a román határpontok felé kezdtek menekülni a szicscek gyilkos tüzharc mellett. Sokan estek el menekülés közben, de a legnagyobb részük eljutott a határig. A román hatóságok a kormánytól kapott különleges engedély alapján megnyitották a határokat a menekültek részére és lefegyverzésük után beengedték őket az országba. Mindössze arra ügyeltek, hogy a menekültek valóban csehek legyenek.

Repülőgépről fedezett menekülés

A csehek menekülése egyes pontokon kalandorfilmben illő módon történt. Szigetkamara határában a Tisza innenső partjáról a következő jelenetnek voltak a szemtanúi az összesereglett kíváncsiak. Csütörtökön délfelé egy menekültekkel, gyermekekkel és asszonyokkal zsúfolt vonat indult el Szlatináról. A szicscek megtámadták a vonatot és lövöldözni kezdtek. Egy cseh kapitány, aki katonai repülőgépen menekült, egészen alacsonyra ereszkedett le és gépfegyverrel tüzelni kezdett a szicscsekre. Egyesek földrevágódva viszonzták a tüzelést, de közben a vonatnak sikerült a román határig jutni.

Volosin segítséget vár

A kormány még mindig azzal tartotta a lelket az ukránokban, hogy a nagyhatalom katonasága minden percben megérkezik. Közben maga a kormány Volosin miniszterelnökkel az élén Bocskó határállomásra menekült, hogy minden pillanatban átléphessék a határt. A szicscek halálmegevető bátorsággal álltak ellen a magyar csapatoknak, de nem tudták feltartóztatni a kitünően felszerelt motorizált és gyalogos katonaságot, amely átkaroló mozdulattal bekerítette a szicscek csapatának zömét. Ekkor — csütörtökön — már Ruszinszókban tudták, hogy a németek nem jönnek segítségül és a magyar kormánynak szabad keze van Kárpátukrajnában. Megkezdődött a szicscsgárdisták menekülése is a magyarok elől, a kárpátukrán kormány is átlépte a határt.

A szicscek nagyrészének azonban nem sikerült átmenekülni Romániába, mert időközben lezárták és megerősítették a határokat. (K-án)

Valódi angol szöveget kedvelő
urak és hölgyek részére megrendeléseket elvállalunk. A hölgyeket külön felhívom új, saját kreatúrájú modern

ANGORA
szöveveimre.

DOMBRIA

Str. Regina Maria 4. és Str. Bratianu 19.
Árusítás délelőtt 11-től 7 óráig.

AZ IMPOTENCIA legyőzhető

EGY TUBUS ÁRA 1221

RETON
TABLETÁKKAL

HIREK

Egy Londonba emigrált újságíró levelei

Egy bécsi kollégánk néhány levelének kivonatát közöljük az alábbiakban. Az illető a bécsi zurnalisztikának vezető egyénisége volt, legutóbb az egyesített munkáslapok főszerkesztője, kitűnő publicista. A német csapatok és természetesen a koncentrációs tábor elől Prágába menekült, de itt csak addig maradhatott, amíg a szudétanémet megszállás új kurzust teremtett Csehszlovákiában. Londonba emigrált, ahol az újságíró testületet gondoskodtak a mindenét megfosztott kollega ellátásáról és arról is, hogy feleségét és családját Bécsből elhozhasssa.

„Az első időben — írja — tizenkét emigráns kollégával együtt egy nagy tereben szállásoltak el, valamelyik jóléti közület otthonában. Az ellátás és a velünk szemben tanusított viselkedés kitűnő volt. Valóságilag törték magukat utánunk. Majdnem minden nap más-más előkelő család vendégei voltunk. Ezt a szállást azonban felosztatták és az Újságírók Uniója a tagok között osztotta el az emigránsokat. Nekünk egy szobás, fürdőszobás lakást biztosítottak néhány hétre. A szokatlan kosztot gyorsan megszerettük. Sok tea, sütemény, dzsem, vaj és sajt, kevés birkahussal, amit újszólván teljesen zsiradék nélkül készítenek el. Nagy előnye ennek a kosznak, hogy alig hagy valami szomjuságot maga után.

Ha néhány hét múlva sem tudunk a sajátban elhelyezkedni, úgy egy másik kollégánál vagyunk előjegyezve. Ez félévig tart, de azután is valamilyen módon gondoskodás történik rólunk.”

Barátunk egy másik levelében kéri egy amerikai rokona címét. A továbbiakban ezt írja:

„Elmíttem, hogy ott, ahol eleinte megszállottam, megismerkedtem egy magasállású lelkessel, aki az angol király káplánja. Nagy szimpátiával viseltetik irántam, több ízben lakására invitált és az volt az érzésem, hogy valamilyen módon segítségemre szeretne lenni. Minthogy a magam személye számára nem igen veszek segítséget igénybe, a kiváló ember jószágát mégis fiam, Péter javára ki akarom használni. Közöltem vele, hogy szeretném 18 éves fiamat valami praktikus pályára adni, hogy minél előbb kenyérbe kerüljön. Az elmúlt héten magához hivatott és elem terjesztette tervét Péterrel. Sajnálna, hogy a fiu elveszítse eddigi tanulmányainak eredményét, így hát ajánlja, hogy tanuljon tovább, tegye le az érettségit és ő gondoskodik arról, hogy a fiu a londoni Scool of Economics című közgazdasági főiskolába jusson, amelynek elvégzése után az angol gazdasági életben a legjobb pozíciókat tudja elérni. Megköszöntem szíves gondoskodását és megígértem, hogy néhány nap múlva Péterrel együtt levizitálunk nála. Hétfőn megjelentem Péterrel együtt. A tiszteletes ur azonnal egy középiskola igazgatójához vezetett bennünket, aki akkor már gondoskodott a fiu elhelyezéséről. Egy tanárnál fog lakni teljes ellátásban. Ez azt jelenti, hogy koszt és lakáson kívül ruhát és fehérneműt is fog kapni. A középiskola ugyanis — Westminster Scool a legelőkelőbb Londonban. Növendékei éppúgy, mint az Eton-tanulók, formaruhát viselnek és állandóan cilindert hordanak. Képzheted, milyen boldog vagyok, hogy a gyermek karrierje ilyen nagyszerűen meg van alapozva. Gondolom a rossz helyzetben is az istenben való bizalom volt az, amely nem engedte, hogy elveszítem fejemet és ha a dolgok lecsillapodtak, visszagondolva az előző rosszra, mindig is úgy éreztem, hogy ennek így kellett lennie.

Utolsó levelében már biztatóbban ír jövő egzisztenciájáról. Tizenöt Prágából me-

nekült író és újságíró könyvet ír Prágáról és az összeomlott Csehszlovákiáról. Ausztria utolsó napjairól a levélíró írja az előző fejezetet. Ez a tény adta ugyanis az első indítékot a Csehszlovák köztársaság összeomlására.

— A királyi jutalmazottak átvették az ekéket. Nagybányáról jelentik: Az uralkodó ekékkel ajándékozott meg az országban több földművest. Szatmár megyében három földművest ért ez a kitüntetés. Kettő Nagybánya járásból és egy Nagysomkut járásból. Ünnepe keretében adták át a királyi jutalmat ezeknek az embereknek. Coman Simion ezredes-prefektus személyesen utazott ki Törökfaluba, ahol Sinca Tódornak és Tamányára, ahol Pop Györgynek átadta az ekéket. Ünnepi díszítést öltöttek a községek ebből az alkalomból. Istentisztelet volt a szabadban, miután a prefektus méltatta az uralkodó nagy képességeit. Előadást tartottak az alkotmányról. Az ünnepekre kivonult az egész falu népe, az országőrök és a katonai előképzősök. Végül a jutalmazottak tartottak beszédet és felolvasták a köszönő táviratot, amit a királynak küldöttek. Cetelele községben, ahol Tura Joan kapott királyi ekét, az ezredes-prefektust Iepure György nagybányai szolgabíró helyettesítette.

— A Juhos-ügy a Semmitőszék előtt. Bucurestiből jelentik: A Juhos-ügy, amely annak idején országszerte hatalmas port vert fel, a Semmitőszék elé került. A Semmitőszék a kolozsvári ítélőtábla ítélete ellen beadott felfolyamodásokat elutasította és csupán László N. ügyében szüntette meg az eljárást, miután ez időközben elhunyt.

— Elütötte a motorbicikli. Nagybányáról jelentik: A tegnap délután könnyen végzetessé válható baleset történt Nagybánya főterén. Egy motorkerékpáros katona hajtott az István szálloda előtt rendes tempóban és nem tudott kitérni az előtte levők elől. A kerékpár elkapta Miklós Anna 17 éves lányt. A kerékpár utasával együtt az elaludt lányra zuhant, akit elsősegélyben részesítettek. A lány karcsontrepedést szenvedett.

— Aranyérmel és bédugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellzsorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén reggelente egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— A vagonok ütközési halálra zúztak egy munkást. Nagybányáról jelentik: Borzalmas halálos szerencsétlenség történt Nagybányán a Lucaci vasútállomáson. A Phönix gyár munkácsi délután hazaindult munkából és közben a gyár háttárgóján levő Lucaci állomás felé vették útjukat. Fux Ferenc is arra ment több társával, de az állomáson tolatás volt és a sorompó le volt zárva. Ez nem zavarta Fuxot, aki mégis keresztül akart menni és két vagon között látott annyi rést, amelyen áthaladhatott. Ketten indultak Heres Lászlóval. Heresnek sikerült is keresztül jutni a két vagon között, de a próbálkozás Fuxra végzetes lett. A mozdony hátrátolatott közben és a 24 éves munkás a vagonok ütközési közé került úgy, hogy azonnal meghalt.

— Változások a bányai prefekturák vezetésében. Temesvárról jelentik: Praporgescu George ezredes, temesvári prefektus elbucuzott a prefektúra tisztviselőitől. Az ezredes újra átveszi a temesvári vadászrezerv parancsnokságát. A prefektúra vezetésével más ezredes bíznák meg. A temesi királyi helytartóság területén még Krassó, valamint Arad megye vezetésében áll be változás. Szörény és Hunyad megyékben az eddigi prefektusok maradnak továbbra is a helyükön.

— Kétezeréves csontvázat találtak Kézdivásárhelyen. Kézdivásárhelyről jelentik: A városi tanácsház mellett elhúzó úccában csatornázási munkálatok közben Jancsó Jenő dr ügyvéd telken a munkások az agyagos rétegen, teljesen ép állapotban levő csontvázat találtak. Török Andor dr, a Székely Nemzeti Múzeum elnöke megállapította a talaj rétegződéséből s a csontváz fekvéséből, hogy az kétezeréves lehet. A csontvázról néhány méternyi kért darab harminc-negyven centiméter hosszúságú kökorsóba ütköztek az ásók. A munkások a csontvázat kiemelés közben szétverték és így annak nincs muzeális értéke. Az egyik kökorsó azonban teljes egészében került elő. Valószínű, hogy ha ezen a területen tovább folytatják az ásásokat, úgy további értékes leletek kerülnek felszínre.

— Száz néger falut pusztított el egy vulkán kitérése. Leopoldwilléből jelentik: A Belga-Kongó területén lévő vulkánok az utóbbi napok folyamán újabb kitéréseikkel az egész tartományt elpusztítással fenyegetik. Kivutova közelében a Miamlagira vulkán kitért és tüzesövel borította el a környéket. A vulkán szájából kitérő tüzeső 250 négyzetkilométernyi területen minden életet elpusztított. Hatalmas látványteremtő ömik a vidékre, amelynek hosszúsága több, mint 10 kilométer. A vulkán kitérésének eddig 100 község esett áldozatul és a hőmpolygó láva már Kivutovát fenyegeti.

— Leningrád környékéről félmillió embert távolítottak el. Leningrádból jelentik: A szovjet-kormány Leningrádot katonailag megerősíti. Evégből eltávolítják a Leningrád környékén lévő községek lakosságát. Elsősorban a foglalkozás nélkülieket, azután pedig a 60 éven felülieket költöztetik át az Ural vidék környékére. Az eltávolításra kijelölt személyek névsorát a GPU állította össze. A mintegy félmillióra tehető lakosság eltávolítása már megkezdődött, de ez nem ment simán, mert sokan ellenállottak és emiatt véres összetűzések keletkeztek.

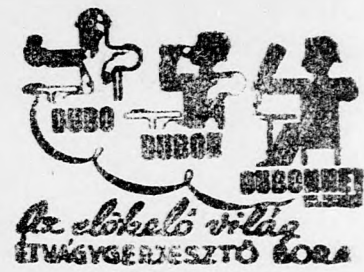
A fáradságot az izmokban felhalmozott mérgek okozzák. Diana sóborszesz-bedörzsölés felélénkít.

— Közhivatalnok nem fogadhat el ügyek elintézéséért pénzt. Nagyváradról jelentik: A polgármesteri hivatal közleményt adott ki, amelyben értesíti a város lakosságát, hogy a városi hivatalnokoknak nincs jogukban magánfelektől napidíj, kiszállási költség, fuvardíj, vagy más ilyen címen pénzt kérni azokért a munkákért, amit hivatalos minőségben végeznek. Törvényes járulékok, illetékeket — nyugt ellenében a város-ház pénztáráról kell befizetni. Egyébként egy városi pénztárnál, mint az adóhivatali pénztárnaknál teljesített fizetéseket szabályosan kell nyugtázni. Bármilyen szabálytalanság is történik, jelenteni kell a város-háznak. A piaci illetékek természetesen a jegy a nyugtájára.

— Megjósolta halálát egy aradi matróna. Aradról jelentik: Tragikus haláleset történt Aradon. A Veche uca 20. számú házban lakó Daul Mihályné bekopogott az egyik szomszédjához, kivel közölte, hogy rosszul érzi magát és hogy egy órán belül meghal. Az álmából felvert család tagjai megnyugtatták a 70 éves magánzónót, hogy fektüdjön csak nyugodtan vissza ágyába, mert semmi baja nem történik. A matróna vissza is tért lakására s nem sokkal később a mellette lakó szomszédja erős hörgésre lett figyelmes. Azonnal Daul Mihályné lakásába sietett, aki ekkor már agonizált. Az idős asszony késői látogatója fel fordult az a következőket mondotta: — Úgy megmondtam, hogy meghalok. A szívem nem bírja tovább. Szép temetést rendezzenek. Ezután a matróna elvesztette eszméletét és mire a házbeliek által elhívott orvos megérkezett, már halott volt. Az orvosi vizsgálat megalapította, hogy Daul Mihályné halálát szivszélhűtés okozta.

— Tg.-Muresi orvosi hír. Dr. M. Berner, bőrgyógyász, nemi betegségek szakorvosa, külföldi tanulmányutjáról haza érkezett és rendelkezéseit újból megkezdte. Str. Sft. Gheorghe 36.

— Arad város vezetősége nagyszabású városfejlesztési tervet dolgozott ki. Aradról jelentik: Az aradi város vezetősége elkészítette és nyilvánosságra hozta azt a tervet, amely öt esztendőre beosztva, tartalmazza valamennyi városi szolgálat munkamegvalósítási elképzeléseit. A nagyszabású tervezet végösszege 150 millió lejt tesz ki, vagyis évente 30 millió lejt kíván a város a tervben foglaltak megvalósítására fordítani. A munkaterv nyolc csoportra oszlik, amelyben a városrendészeti elgondolások 850 ezer lejjel, az utjavítások 58 millió lejjel, új végpárt emelése 1 millió lejjel szerepel. Huszonkétféle lejt szántak városi ingatlanok építésére és javítására. A városi strandfürdő modernizálása 10 millió lejt, míg az új színházépület emelése 20 millió lejtbe kerül a tervezet szerint. Hat vásárcsarnok emelését és több földalatti illemhely építését tervezi a város. Iskola célokra 6 millió 700 ezer lejt irányoz elő a terv, a túlzottóság modernizálása 3 és félmillió lejt, míg a légóntalom 10 és félmillió lejt emészt fel. A hatalmas összeg fedezésére a városi jövedelmek elégtelenek bizonyultak s ezért a város kölcsönt szándékozik felvenni.

— Nagymennyiségű nyersanyag és félgártmány vár behozatali engedélyre a határátkelőhelyeken. Bucurestiből jelentik: A román textiliparban felhasznált nyersanyagok és félgártmányok nagyrészt Belgium, Franciaország és Anglia szállítja. Az utóbbi időben a nyersanyagok és félgártmányok behozatala némi nehézséggel járt. Ezzel indokolják azt a körülményt, hogy a buhusi textilművek ideiglenesen szabadságot 1300 munkásukat és ugyanezen megokolással szüntette be üzemét ideiglenesen egyik kolozsvári textilipari vállalat is. Az Argus jelentése szerint a vámhivataloknál már jelentős mennyiségű nyersanyag vár behozatalra, de az elvámolás a behozatali engedélykérésedelmek kibocsátása miatt még akadályoztatást szenved. Az iparvállalatok ígéretet kaptak arról, hogy nemcsak a még függő behozatali kéréseket fogják sürgősen elintézni, hanem a következő negyedévi behozatali kéréseket is abban az esetben, ha ezzel az ország fontos nemzeti, vagy gazdasági érdekeit segítik elő.

— Egymillió lej a földművelők gazdasági helyzetének feljavítására. Bucurestiből jelentik: Cornateanu földművelésügyi miniszter egymillió lejt adományozott az Astrának, hogy az a társadalmi szolgálat keretében feljavítsa a nyugati hegyeségek földművelőinek gazdasági helyzetét.

— Eljegyzés. Szabovits Hancika Petrosani és Gold Ludovic Sighet jegyesek.

— Deficittel zárult Németország 1938. évi külkereskedelmi forgalma a délkelet európai államokkal. Egy most közzétett kimutatás szerint Németország 1938. évi külkereskedelmi forgalma a délkelet európai államokkal a következőképpen alakult: Bevitel Romániából, Magyarországból, Görögországból és Törökországból a régi birodalomba 651.9 millió márka értékben (Nagy-Németországba 857.8 millió márka értékben) az 1937. évi 651.8 millió márka értékű bevittel szemben. Az előző években az említett országokból való bevétel értéke a következő volt: 1936-ban 505.5 millió márka, 1935-ben 412.5 millió márka, 1934-ben 236.4 millió és 1933-ban 236.4 millió márka. A régi német birodalomból 1938-ban 695.7 millió márka értékben szállítottak árukat a délkelet európai államokba (Nagy-Németországból 797.3 millió márka értékben) az 1937. évi 666.8 millió márkát kitevő kivitellel szemben. Az előző években a kivitelt az említett államokba a következőképpen alakult: 1936-ban 454.8 millió márka, 1935-ben 319.9 millió, 1934-ben 221.5 millió, 1933-ban 190.6 millió márka. Amint a fentiekből kitűnik Németország külkereskedelmi mérlege a délkelet európai államokkal 60.5 millió márka deficittel zárult.

— Huszonötévi vakság után visszanyerte látását és öngyilkos lett. Newyorkból jelentik: Martin Edgar meekeri (Oklahoma állam) lakoson 25 évi vakság után sikeres szemműtétet hajtottak végre. Midőn eltávolították szeméről a kötést, Martin a tükörhöz rohant. Tizenhatéves dus feketehajú, csinos fiu volt, amikor utoljára látta magát. Most megtört, barázadás arcu, koravén agastyán képét pillantotta meg a tükörben. „Ez nem én vagyok, nem akarom látni ezt a rettenetes öreg embert”, kiáltott fel irózzattal, majd egy őrizetlen pillanatban a nyitott ablakon át kiugrott az uccára és holtan terült el a közveten.

— Zürichi árfolyamok (március 22-iki nyitás): Márka 178.25, holland forint 236.—, dollár 444.75, font 20.83, francia frank 11.775, olasz lira 23.40, csehkrona (nem jegyzik), pengő 87.25, dinár 10.—, lej 3.37, zloty 83.50, belgas 74.82.

EGYESÜLETI ÉLET

— Héber tanfolyam. A Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári csoportja a Haggibbor sportegyesület aktív és pártoló tagjai számára héber tanfolyamot rendez. A kezdők számára rendezendő tanfolyamra jelentkezni a Haggibbor titkárságában (Str. Iuliu Maniu 2. II. emelet) minden nap este 6-tól 8 óráig lehet. Ugyanitt közlik a tanfolyam beosztását és kezdetének időpontját is.

Prága, március 22. Csovára még mindig zsinhelye. A roppan neglepetésekkel és a község egyetlen i annak a sok kérdés-sorsdöntő hatást fo életére. Az első ilye dódott, amikor biz nürnbergi, fajkevere a protektorátus te lesz kötelező.

Jellemző a helyze nek és a gyáriparos telt figyelmeztetése a lakosság figyelmé csakalok garázdálkodn nek adják ki maguk toztatási parancsok bereket. — a gyár

Prága vasárnapja volt.

Az első az uj hirszepe az uj széls megalakításában cs metek bizalma inká Beran volt miniszte októberi esemény vált, hogy a cseh n vezetre van szükség szer alakult ki, de szükségmegoldás v változások után cse a vélemény alakul helyzetben csak egy tudja megfelelelen i

Az első napokban bálya megteremteni volt a nemzeti taná nagyobb multja a mozgalmakban. Min lye a cseh politika nem rokonszenves, Beran volt minisztrájóttek, hogy Gaj teremteni az egysé ez a német intéző

Vasárnap délelőt katonai díszszemlétebb terén, a Ven títőlt negydetiznek célos hadosztály, 20 és sok repülő vett met körökben nagy londoni rádió esti több volt a felvonu

Német nyomásra talos körök az ang Ymca és más emb intézmények vezet aból kizárták akat

hadügyminiszte n, ahol a szigor lazási engedélye k azzal a feltétl áll engedélyt, ho térnek vissza a p

A „zsidótilamitá gyobb méreteket e sok, tolmácsok, ke kusok egyesületei, ei egységesen kiz A közgazdasági é az intézkedéseket.

an, vállalatoknál, a is végzik mun talnokok, felmond löszininek tartják egységpárt általán hekhez, hogy sajtó ltsák a cseh eltele lakra, mint am élete.

A kivándorlási is erősen kiélesed sának napján kés kivándorlásra 30 lási és munkavál érkezett.

A német hatós tinek a kivándor gól követsegetne zszel a csoportta

Ez a XXI kongresszus éve! Váltsátok meg a sékelt!

PRÁGA ÁTALAKULÁSA

Prága, március 22. A cseh protektorátus fővárosa még mindig rendkívüli események színhelye. A roppant átalakulás percekint meglepetésekkel és izgalmaival jár. A lakosság egyetlen idegfeszültségben várja annak a sok kérdésnek megoldását, amely sorsdöntő hatást fog gyakorolni a csehek életére. Az első ilyen kérdés mára megoldódott, amikor bizonyossá vált, hogy a müncheni, fajkeverést tiltó törvény csak a protektorátus területén élő németekre lesz kötelező.

Jellemző a helyzetre a cseh rendőrségnek és a gyáriparosok szövetségének ismételt figyelmeztetése: a rendőrség felhívta a lakosságot figyelmébe, hogy a városban csatlakozó garázdálkodók, Gestapo ügynököknek adják ki magukat és állítólagos letartóztatási paranccsal megszarolják az embereket. — a gyáriparosok szövetségének

Gajda tábornok

Prága vasárnapjának három eseménye volt.

Az első az a hír, hogy Gajda tábornok szerepe az új szélsőjobboldali egységpárt megalakításában csökkenni fog, mert a németek bizalma inkább Hácha volt elnök és Beran volt miniszterelnök felé irányul. Az októberi események után nyilvánvalóvá vált, hogy a cseh népek új politikai szervezetre van szüksége. Akkor két pártrendszer alakult ki, de ez a megoldás is csak szükségmegoldás volt. A multheti nagy változások után cseh politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a jelenlegi helyzetben csak egy nemzeti egységpárt tudja megfelelően intézni az ügyeket.

Az első napokban Gajda tábornok próbálta megteremteni ezt az egységpártot. Ő volt a nemzeti tanács vezére, neki van legnagyobb multja a cseh szélsőjobboldali mozgalmakban. Minthogy azonban személye a cseh politikai körök nagyrésztében nem rokonszenves, Hácha volt elnök és Beran volt miniszter, tárgyalásaik során rájöttek, hogy Gajdával nem tudják megteremteni az egységet és a jelek szerint ezt a nemzeti intéző körök is tudják.

Vasárnap délelőtt tartották meg a nagy katonai díszszemlélt Prága legszebb és legfőbb terén, a Vencel-terén. A díszszemle tíztől negyedtizenkettőig tartott. Két páncélos hadosztály, 200 tank, két tüzérsztyály és sok repülő vett részt rajta. Prágai német körökben nagy felháborodást keltett a londoni rádió esti jelentése, amely szerint több volt a felvonuló katonaság, mint néző.

Német nyomásra, a mostani cseh hivatalos körök az angolok ellen fordultak. Az Ymca és más emberbaráti egyesületek és intézmények vezetéséből, valamint tagjai köréből kizárták az angolokat és amerikaiakat.

A hadügyminisztérium illetékes osztálya, ahol a szigorú határzár ideje alatt a beutazási engedélyeket adják, sok angolnak azzal a feltétellel adták meg a kiutazási engedélyt, hogy ha soha többé nem térnek vissza a protektorátus területére.

A „zsidótlantási folyamat” egyre nagyobb méreteket ölt. Az ügyvédek, orvosok, tolmácsok, kereskedők, elektrotechnikusok egyesületei, illetőleg érdekképviseleti egységeken kizárják nemárja tagjait.

A közgazdasági élet más ágaiban várják az intézkedéseket. A hivatalokban, bankokban, vállalatokban, intézményekben, továbbá a végző munkájukat a nemárja hivatalnokok, felmondás sehol nem történt. Valószínűnek tartják azonban, hogy a cseh egységpárt általános felhívást intéz a csehekhez, hogy saját kezdeményezésükre állítsák a cseh életet ugyanolyan irányvonalakra, mint amilyen a Német Birodalomé.

A kivándorlási és menekültügyi helyzet is erősen kiélezedett. A németek bevonulásának napján készen állott Angliába való kivándorlásra 300 zsidó. Angol tartózkodási és munkavállalási engedélyük meg is érkezett.

A német hatóságok ideiglenesen mindenkinek a kivándorlását leállították. Az angol követségeknek azok a tisztviselői, akikkel a csoporttal foglalkoztak, jelenleg

prágai központja pedig a következő felhívást adta ki:

„Az elmúlt két nap alatt felelőtlen kísérletek történtek egyes vállalkozások, intézmények és gyárak átvételére. Hivatalos német helyről a következő felvilágosítást adták: Megbizottak, bizalmiak behelyezése és minden más beavatkozás a vállalkozások, gyárak, bankok és más nyilvános jogu korporációk életébe szigorúan tilos. Csak az arra hivatott hatóságok avatkozhatnak be a gazdasági életbe. Minden önálló kezdeményezésre történő beavatkozási kísérlet azonnal jelenteni kell a hatóságoknak. Olyan vállalatok, gyárak, bankok, amelyek ilyen kísérletnek áldozatul estek, azonnal jelentsek az esetet a rendőrségnek, a német hatóságoknak és a gyáriparosok központjának.”

háltérbe szorul

nem tudják a 300 kivándorló tartózkodási helyét.

Ezek között sok a politikailag exponált ember. Elhagyták rendes prágai lakhelyüket és valószínűleg Prága környékén és a vidéken bujkálnak. Ilyenformán, ha a német hatóságok végre engedélyt adnak vonatuk elindítására, valószínűleg nem lesz mód erről értesíteni őket. Az újabb kivándorlásokkal kapcsolatban az a nehézség, hogy a prágai angol konzulátus csak akkor ütheti bele a vízumot az utlevelekbe, ha a német hatóságok már megadták a különleges kivándorlási engedélyt.

Az amerikai követ akciója

Prágában és Csehországban sok menekült tartózkodott, akik a Német Birodalomból, Ausztriából, a szudeta-területekről,

Szlovákiából, vagy rutén földről menekültek Csehországba. Ezeknek helyzetével foglalkozik most Wilbur Carr prágai amerikai követ. Igyekszik rávenni a német és cseh hatóságokat, adjanak engedélyt, hogy a politikai menekülteknek és zsidóknak valahol amerikai fennhatóság alatt táborot létesítsenek, ahol megvárhatják a különböző beutazási engedélyek megérkezését. Reméli, hogy Gdyniában lehetne ilyen táborot létesíteni. Ugyancsak kivándorlási és menekültügyi kérdésekkel foglalkozik Stopford, a Runciman-küldöttség egykori tagja, a Csehországnak nyújtott angol fontkölcson felhasználásnak angol ellenőre. A fontkölcson egy részét tudvalevőleg menekültek és kivándorlók támogatására szánták. Megfelelő pénzmennyiség áll rendelkezésre az eddig jelentkezett kivándorlók segítségére, csak az engedélyek szűksége.

Ugyancsak erősen dolgozik a quakerok kivándorlási csoportja is. Rendelkezésre áll azonkívül a News Chronicle által teremtett alap és a londoni polgármesteri hivatalos kivándorlási és menekültügyi alapja, amely összesen 350 ezer font. A cseh népjóléti minisztériumban dolgozott. Wellington kasszony, a genfi munkügyi hivatal volt tisztviselője, aki a csikagói jótékony célu nőgyesületek támogatását nyerte meg azzal a feltétellel, ha a hivatalos cseh hatóságokkal együtt dolgozik.

A cseh népjóléti minisztériumban a müncheni döntés után külön osztályt állítottak fel a menekülteknek. Ezt az osztályt Wellington kasszony és Morel vezette. Morel a németek bevonulása után kivált, mert nemárja. Wellington kasszony osztályán ma is naponta többszáz jelentkezőt vár a kivándorlásért.

Német orvos bünténye a brassói zsidó hitközség épületében

Egy állítólagos dr. Hjalmar Karst lelőtte a hitközség portását

Brasov, március 22. Különös büntény tartja izgalomban a város lakosságát. Kedden reggel hét órakor jól öltözött egyén jelent meg a zsidó hitközség épületének folyosóján, ahol fel és alá járkált és keresgélt. Lukács Mihály portás felesége figyelmes lett a zajra és előjött lakásából, hogy megnézzze, mi történik. Az asszony megkérdezte az idegent, hogy mit keres az épületben. Ez németül válaszolt a románul feltett kérdésre, majd egy adott pillanatban arculütötte az asszonyt. A zajra előkerült a robusztus termetű portás is, aki lefogta a támadót. Dulakodás keletkezett, amelynek során az idegen egy adott pillanatban kiszabadította magát, revolvert rántott és két lövést adott le Lukács Mihályra. Az egyik golyó a szerencsétlen portás gyomrába furódott, a másik jobb lábán sebesítette meg. A portás véresen esett össze.

Előhívták a mentőket, akik a súlyosan sérült portást a Marzescu-kórházba szállították. Az idegent Ion Leca komiszár le-

tartóztatta és a rendőrségre vitte, amelynek állambiztonsági osztályán hosszas kihallgatásnak vetették alá. Zamfir komiszár, a sziguranca főnöke, a kihallgatás nyomán a következőket állapította meg:

Az idegen Karst Hjalmar dr. német orvossal azonos, aki Németországból jött, a bucaresti Union szállóban lakott. Kijelentése szerint Brassóban átutazóban volt csupán. Az éjszakát egy lokálban töltötte, ahol mulatott, a hajnali órákat pedig egy prostituált nő lakásán töltötte.

Arra a kérdésre, hogy mit keresett a hitközség Muresanilor uccai épületében, azt válaszolta, hogy egy bizonyos Petrescu nevű barátja iránt akart érdeklődni. A portásné, majd a portás magatartása annyira felizgatta, hogy felindulásában revolverét használta.

Az állambiztonsági hivatal folytatja a vizsgálatot annak megállapítására, hogy tulajdonképpen kicsoda a különös idegen és mi volt a közelebbi célja annak, hogy a hitközség épületében keresgéljen.

Lebrun elnököt ünnepli London

György király beszéde a demokrácia és szabadság eszméiről

London, március 22. A Viktoria pályaudvaron történt pompás fogadtatás és a Buckingham palotába való diadalmeset után Lebrun köztársasági elnök és felesége, VI. György angol király, Erzsébet királyné és a királyi hercegek kíséretében megjelent a palota erkélyén és szívélyes mosollyal köszönte meg a tömeg szünni nem akaró, lelkes ünneplését.

Kedden este a Buckingham palotában VI.

György angol király disztrakomát adott Lebrun francia köztársasági elnök és kíséretének tiszteletére. Az angol király tartotta az első pohárköszöntőt, amelyben üdvözölte az angol-francia kapcsolatok kimélyülését, történelmi visszaillesztést vett a két nemzetnek a haladás és civilizáció körüli érdekeire. A két állam a demokrácia, a szabadság és igazság eszméjét mindig is fennen lobogtatta és vér árán

is érvényesítette.

A diszvacsorán megjelent Mary angol anyakirályné, a királyi család összes tagjai, az angol kormány minden tagja Chamberlain miniszterelnökkel az élén és ezenkívül 195 meghívott előkelőség.

Lebrun elnök beszéde a St. James palotában.

London, március 22. (Rador.) Lebrun francia köztársasági elnök és felesége kedden délután látogatást tettek Mary angol anyakirálynénél, Marlborough Houseban és utközben a tömeg lelkes óvációjában részesítette őket.

A köztársasági elnök és felesége ezután Anglia volt királynéjának kíséretében a St. James palotába mentek, hol a diszteremben a főpolgármester üdvözölte az előkelő vendégeket.

Lebrun válasz beszédében hangsúlyozta, hogy látogatása annak a szoros barátságnak a kifejezője, amely Franciaország és Anglia között fennáll és amely az azonos érdekek alapján, a közös szabadság eszméjén és a demokrácia közös szeretetén alapszik. Ezeket az érzéseket a két állam népének annál inkább meg kell védenie, hogy a jelenlegi zavaros időkben visszaállítsa a nyugalmat és a békét.

A Saint James palotából jött Lebrun és kísérete meglátogatta a londoni francia intézetet, ahol Anglia uralkodójának nővére: Lascales márkii felesége felavatta az intézménye új épületét. A király nővére felavató beszédében utalt arra, hogy ez az új épület is elősegíti a francia és angol nép között az eddigi barátságos és szívélyes viszony megerősítését. Lebrun válaszbizédében hangsúlyozta, hogy a francia és az angol fiatalok között szoros kapcsolatot kell kiépíteni és ez az intézmény tevékenységével elő fogja segíteni a barátság kimélyülését a két nép fiai között.

London, március 22. Lebrun francia köztársasági elnök és felesége szerdán a Guildhallban résztvettek a lordmajor által tiszteletükre rendezett diszbedében.

Kisiklott a budapest—kassai gyors

Budapest, március 22. A magyar államvasutak közlése szerint március 22-ikével kezdődőleg a személyvonatok közlekedését Munkáctól a magyar-lengyel határon levő Lavice állomásig hosszabbítják meg. Ugyanakkor helyreáll a közvetlen forgalom Budapest és Lemberg között.

A budapest—kassai gyorsvonat tegnap Kassa közelében kisiklott. A vonat mozdonya és postakocsija felfordultak. A fűtő meghalt, a mozdonyvezető súlyosan megsérült. A vonat utasai azonban megmenekültek.

Sztalin marad a Szovjet élén

Moszkva, március 22. Az oroszországi kommunista párt kongresszusa, Sztalinnal az élén, ismét megválasztotta a párt központi vezetését.

Nem tudott kijutni Palesztinába

Bucuresti, március 22. Izrael Weselblatt csernovici fiatalember balsikerű kísérletet tett arra, hogy Palesztinába jusson. A fiatalember az ütközőkörtette meg az utat Csernovictól egészen Konstancáig, itt egy francia tengerész segítségével feljutott a Liberté nevű francia hajóra abban a hiszemben, hogy eljut Palesztinába. A hajónak azonban más lévén az utiránya, két hét múlva Rigába jutott, ahol a lett hatóságok elfogták és kiadták Romániának, ahol a kivándorlási törvény megsértése miatt bíróság elé kerül.

Párizs püspöke Bukarestben

Bucuresti, március 22. Beaussart párizsi püspök kedden este 11 órakor Bucarestbe érkezett, ahol a Francia Intézet meghívására előadás-sorozatot tart.

ÉLET

Nemzeti Szó-
a Haggibbor
ló tagjai szá-
ez. A kezdők
ra jelentkező
Str. Iuliu Ma-
este 6-tól 8
a tanfolyam
ontját is.

It!

UJ KELET Legújabb hírek

Vasárnap jelenti be igényeit Olaszország

(Első oldali cikkünk folytatása.)

hépoltikai vonatkozásban? Az összes békeszerető államok kormányainak fel kell készülni, hogy a jövőben sikeresen állhassanak ellent bármely oldalról jövő támadásnak és a jövőben az eddignél hatályosabb politikát kell folytatniok.

Szükség van arra, — folytatta a volt angol külügyminiszter beszédét, — hogy határozott irányban szálljunk szembe azzal a törekvéssel, amely a kis népek megsemmisítésére irányul és amely ellen Halifax külügyminiszter a lordok házában világosan megadta a nyílt és egyenes választ.

Németország nehéz helyzetéről ir a Financial News

London, március 22. (Rador). A Financial News jelentése szerint Németország gazdasági helyzete válságos állapotba jutott, mert nélkülözi azokat az elsőrangú szűkségi anyagokat, amelyek a német hadsereg további felszereléséhez elengedhetetlenek. Ilyen körülmények között Németország most fokozottabb mértékben kénytelen növelni kivitelét, mint bármikor. Az angol kormány, folytatta fejtegetését tovább a tekintélyes

angol lap, most az a feladata és kötelessége, hogy lehetetlenné tegye a németországi kivitel és már most meg kell tennie a megfelelő védelmi intézkedéseket, hogy Németország dumping-exporttal ne teremthesse kellemetlen versenyt Anglia és a többi államok részére a külföldi értékesítési piacokon.

Németország 700 ezer embert mozgósított

London, március 22. A Londonba visszatért Henderson berlini angol nagykövet közölte az angol kormánnyal, hogy Németország eddig 700 ezer embert mozgósított. Valószínű azonban, hogy újabb mozgósításokra lehet számítani.

Hollandia nem csatlakozik a német-ellenes blokkhoz

Amszterdam, március 22. A szerda reggeli holland lapok arról adnak hírt, hogy Hollandia nem csatlakozik olyan katonai szövetséghez, amelyet Anglia a szovjet segítségével Németország bekerítésére akar létrehozni.

A washingtoni kormány nem vesz részt európai konferencián

Washington, március 22. (Rador). A Reuter távirati iroda megbízható körből arról értesült, hogy abban az esetben, ha az európai demokráta hatalmak közös nyilatkozatot tesznek az esetleges új és fenyegető támadással kapcsolatban, az amerikai kormány maga részéről azonnal hasonló nyilatkozatot fog tenni a csatlakozás az európai demokráta államok álláspontjához.

Wallis külügyi államtitkár egy sajtóértekezleten ismertette a Németországnak átnyújtott válaszcikkét, amelynek azonban csak kivonatolt szövegét olvasta fel. Az újságíró kérdéseire Wallis kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem vesznek részt a cseh kérdésben összehívandó konferencián és hangsúlyozta, hogy az USA egyetlen állam-

mal sem folytatott megbeszélést ebben a kérdésben. Közölte a külügyi államtitkár, hogy a német ügyvivővel folytatott beszélgetése informatív jellegű volt és az angol nagykövet is csak abból a célból kereste fel, hogy az Egyesült Államoknak a cseh kérdésben elfoglalt álláspontja iránt érdeklődjék.

A havannai szenátus hódolata Rooseveltnél

Havanna, március 22. A kubai szenátus egyhangulag elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint Rooseveltnél minél az újvilági demokrácia védőjét a két Amerika első polgárává nyilvánították. A szenátus elhatározta, hogy ünnepélyes ülés keretében fogja átnyújtani az Egyesült Államok követének az erről szóló okiratot.

Hitler üzenetet küldött Mussolininek

London, március 22. A Daily Telegraph úgy értesül, hogy Attolico berlini olasz nagykövet, Hitler üzenetével Rómába utazott, amely szerint Németország támogatni fogja Olaszország északafrikai követeléseit.

A lap úgy értesül, hogy a két tengelyhatalom törekvései ma már csak Észak-Afrika és a Közel-Kelet felé irányulnak, a Duna-medencében és a Balkánon ezzel szemben nem várható semmilyen változás.

A Stefani olasz sajtóiroda a következőket közli: Rendkívül élénk mozgalom és törekvés nyilvánul meg francia politikai körökben, amelyek azt célozzák, hogy Franciaország keresi a közeledést Olaszországhoz. A

megegyezést ugyanis francia körökben elengedhetetlennek tartják a béke megmentése érdekében. Több francia hivatalos politikai személyiség kijelentette a sajtó munkatársainak, hogy Laval volt miniszterelnököt sürgősen Rómába kell küldeni, mert ő a legmegfelelőbb személy arra, hogy közvetlen tárgyalásokat folytasson le Mussolinivel és helyreállítsa a baráti kapcsolatot Franciaország és Olaszország között.

Párizs, március 22. Illetékes helyről származó értesülés szerint Franciaország római követének megbízásából senki nem érkezett olasz ajánlatokkal a francia fővárosba.

Miért nem gratulált Mussolini Hitlernek?

Berlin, március 22. (Rador). Az Havas távirati ügynökség jelentése szerint külföldi hivatalos körökben megállapították — és ezt a körülményt nyomtatékosan hangsúlyozták is —, hogy a német kormány Cseh és Morvaországnak a birodalomhoz való csatolása, illetve a német protektorátusnak ezekre a területekre való kiterjesztésével kapcsolatosan eddig csak Japántól, Magyarországtól és a nemzeti Spanyolországtól kapott üdvözlő táviratokat. De nem kapott Olaszországtól. Legalább is a német sajtó ilyen táviratról eddig még nem tett említést.

A fasiszta nagytanács ülése

Rómában tegnap este összeült a fasiszta nagytanács, hogy állást foglaljon a külpolitika eseményeivel szemben. Olaszország állást foglalása felé érthető módon nagy figyelemmel fordul ma az egész világ. Amint Rómából jelentik, az olasz közhangulat ma a feszült várakozás jellemzi. A római kormányzat végleges álláspontját Mussolini vasárnap beszédében fogja leszögezni.

A fasiszta nagytanács üléséről a hajnali órákban feltűnően szűkszerű hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény szerint

Mussolini a nagytanács ülésén részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetről, majd Ciano külügyminiszter, Balbo, De-Bono, Grandi és a kormány tagjai szólottak hozzá a beszámolóhoz. A tanácskozás végzetével a következő hivatalos jelentést adták ki:

„A fasiszta nagytanács, tekintettel arra a veszélyre, hogy demokráta egységfront alakult ki, szövetkezve a bolsevizmussal a tekintély-államok ellen, ami nem a békét, hanem a háborút szolgálja, kijelenti, hogy ami Közép-Európában történt, annak oka a versaillesi szerződésben keresendő és ugyanakkor leszögezi ragaszkodását a Róma-Berlin-tengelyhez.”

Olasz lapkommentár

A szerda reggeli olasz lapok a fasiszta nagytanács részéről elhangzott nyilatkozatokat kommentálva, kiemelik, hogy a világ közvéleménye és a történelem előtt három irányelvet szögeztek le:

1. Az a tény, hogy a demokratikus államok a bolsevizmussal karöltve egységes frontra készülnek a totális államokkal szemben, azt jelenti, hogy a demokráciák háborúra készülnek.

2. A jelenlegi események kikerülhetetlen következményei voltak a versaillesi szerződés tévedéseinek és határozatainak, ennélfogva szűkségtelen minden vádemelés a demokráciák részéről, akik husz éven keresztül egyetlen lépést nem tettek a tévedések kiküszöbölésére.

3. Olaszország újolag és világosan leszögezte a Róma-Berlin tengelyhez való teljes csatlakozását, így tehát a tény újabb megerősítése tekintetében nem támasztható semmilyen kétség — írja a Messagero.

Tiso nyilatkozik a német „védelem”-ről

Pozsony, március 22. A „Deutsche Allgemeine Zeitung” pozsonyi tudósítója beszélgetést folytatott Tiso szlovák miniszterelnökkel, aki többek között a következőket mondotta:

— Szlovákia követséget állít fel Berlinben, Varsóban, Budapesten és Washingtonban. Az Egyesült Államok fővárosában azért van szükség szlovák követségre, mert tudvaleg az USA-ban nagyszámú szlovák él.

— Államjogi változtatásokra nem készül Szlovákia, a kormány marad a régi, élén a miniszterelnökkel, aki esetleg átveheti a kancellári, vagy kormányzó hatáskört is.

Majd rátért Tiso arra az állítólagos titokban működő cseh propagandára, amely azt a hírt terjeszti, hogy a szlovákok is a cseh sorsára fognak jutni.

— Alapvető különbséget kell tenni védelem és protektorátus között — mondotta Tiso. Mi német védelem alatt állunk, amelynek természetesen katonai vonatkozásai is vannak, mert enélkül csak elméleti jellegű lenne az egész.

Majd közölte a szlovák miniszterelnök, hogy gazdasági, vámügyi és pénzügyi kérdésekről folyik a tanácskozás Németország és Szlovákia között, mert Szlovákiának tökéletes és piacokra van szüksége.

— Szlovákia külpolitikája — folytatta Tiso — a Németországgal való barátságon

Alapzik, de baráti kapcsolatokat akarunk fenntartani a többi szomszéd-állammal is. Tuka és Duce szlovák berlini tárgyalásai

Berlin, március 22. Jól értesült körökből származó jelentések szerint Tuka és Duce szlovák szlovák minisztereknek a német fővárosban folytatott gazdasági és technikai tárgyalásai a legjobb méterben haladnak. A szerdai nap folyamán Ribbentrop és Göring fogadták kihallgatáson a szlovák minisztereket.

Berlinben valószínűnek tartják, hogy a megegyezés aláírása végett Tiso miniszterelnök is Berlinbe érkezik.

Pozsony, március 22. Pozsonyból jelentik, hogy a Hlinka-gárda letartóztatta Peplánszki volt szlovák minisztert, mert a Tiso-kormány eltávolítása után miniszteri tárcát vállalt. Peplánszki a Hlinka-gárda magasrangú tisztje volt.

Pozsony, március 22. A Szlovákia című lap arról ír, hogy Hitler ígéretet tett Szlovákia határainak biztosítására. A lap szerint Tiso szlovák miniszterelnök kijelentette, hogy történelem kerete forog, rövidesen új eseményeknek lehetünk tanúi, de Szlovákia határai nem változnak meg.

Letartóztatták Derert

Prága, március 22. Ellenőrizhetetlen hírek szerint Derer Iván és Markovits Iván volt csehszlovák minisztereket, akik közismerten németellenes beállítottságuk voltak, a németek letartóztatták.

Összehívták az Ujjászületési Front legfőbb tanácsát

Bucuresti, március 22. A Nemzeti Ujjászületési Front létesítéséről szóló törvény szabályzatának 13. szakasza értelmében a Front tanácsának ideiglenes elnöke a legfőbb nemzeti tanács összes tagjait ülésre hívta

össze. Az ülést március 27-én délután négy órai kezdettel tartják meg a fővárosban. A tanács tagjai előtt a kormány megbízottja ismerteti az általános politikai helyzetet.

Macsek Jugoszlávia egysége mellett

BELGRÁD, március 22. Macsek, a horvát parasztpárti vezére, nyilatkozott az Associated Press munkatársának, kijelentve, hogy az általános politikai helyzet következtében rövidesen meg kell oldani a horvát kérdést és létre kell hozni az egységet a szerbek és a horvátok között. Ma már a horvát kérdés megoldásának legelkeseredettebb ellenségei is ezt az elvet vallják.

Belgrád, március 22. (Rador). A szenátus keddi ülésén Voinovics szenátor, a jugoszláv radikális párt szenátorainak nevében nyilatkozatot tett és beszédében többek között a következőket mondotta:

— A jelenlegi súlyos külpolitikai helyzetben és azokkal a súlyos kérdésekkel kapcsolatosan, amelyek a mi belső életünket is igen közelről érdeklik, teljes elismeréssel kell nyilvánítanom Jugoszlávia kormányának tevékenysége iránt, amellyel igyekezett államunk helyzetét konszolidálni és olyan óvatos külpolitikát folytatott külpolitikai téren, amelyek mindnyájunkat megnyugtathat.

Teljes mértékben megnyugtatónak azok a kijelentések is, amelyek Jugoszlávia külügyminiszterei a legutóbbi két év leforgása alatt tettek és hódolattal adozunk Pál régens herceg bölcs intézkedései iránt. Meleg

szerepével üdvözljük dicsőséges hadseregüket és annak vezetőit és ünnepélyesen megismételjük korábbi esküinket: hűséget esküszünk a korona iránt és az államegység mellett.

A radikális szenátorok csoportja ezután minden vita nélkül egyhangulag megszavazta az 1939-40. évi költségvetést, az a kapcsolatos pénzügyi törvényeket, úgy amint azt a jugoszláv kormány előterjesztette és amint azt a szkupcina már korábban megszavazta.

Diszeladás egy bukaresti moziban

Bucuresti, március 22. A légügyi és tengerészeti minisztérium védőnöksége mellett tegnap este az Aro-mozgóban diszeladás volt, amelyen a következő két filmet mutatták be: „Román szárnnyak” és „Szárnyaló emberek”. Az előadáson megjelentek a kormány tagjai, a diplomáciai kar és számos meghívott.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT

Taxa postala
plătita în număr
No. 244716/929.

10. Telefon: 18-60.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévr
földre: Havonta 2
félévre 12, egészé
Hirdetések díjszabá
„UJ KELET” a
banati zsidóság e
ja. Cikkeink utánn
forrás megjelöléséve

Enyhült a

Londonban rendszerét

BUCURESTI helyzetben jelen ru, vagy újabb don, Párizs, és türnek többé s Victor Emu ta kormány bé A helyzet tosított katonai vissza fogja ve gük van.

BUCURESTI met kereskedel eredményre ve irják.

A tárgyalá ismerteti a saj

Létrejő

London, márciu értesülése szerint miniszter ma kö elnökkel, hogy szágnak egymás utóbbi napok jele két állam pontos egymással szembe gat-Európára vo vénybe lépnének, madás történe, con Belgiumon, til történne.

A francia, ang most hasonló amelyet Kelet-Bonnet irások ra, hogy a franc re álló módon k német támadás bármely részbe dás.

Hitler

Róma, márci ház új ülésze között csütörtö ta meg Victor lya és Abesszi dében kijelente politikája a Ró szik, amelyhez Magyarországg álló baráti kap — Olaszorsz Victor Emánu fenntartani F Albániával és ringatjuk mag jában, de azt tós legyen. N olyan idők, a nevezni.

London, má számában jele